

UDI

Tilsyn/ etterkontroll

For Sandnes statlig mottak

Utlendingsdirektoratet
Norwegian Directorate
of Immigration

Rapport fra tilsyn/etterkontroll for Sandnes statlig mottak

Tilsyn/etterkontroll er en gjennomgang av driften av et mottak for å kontrollere at den er i samsvar med det tilbudet som er tildelt kontrakt og med det regelverket som gjelder for drift av mottak.

Rapport, UDI region vest august 2016

Mottaksinformasjon

Mottaksnavn: Sandnes statlig mottak for asylsøkere

Driftsoperatør: Hero Norge AS

Mottaksnummer: 1105, 1119

Antall plasser: Ordinær avdeling: 260 (208 faste + 52 stykkprisplasser)
Avdeling for enslig mindreårige: 30 plasser

Kontraktsinformasjon: Varighet 15.09.2012 til og med 31.12.2016

I drift siden 1992 (ordinær avdeling).

Rapporten er basert på:

- Kontrakt mellom UDI og Hero Norge AS gjeldende fra 15.09.2012
- Tilbud fra Hero Norge AS om drift av mottak, herunder reviderte tilbud
- Referat fra forhandlinger mellom UDI og Hero Norge AS
- Årsrapport 2015
- Regnskap 2015
- Årsplan 2016
- Budsjett 2016
- Egenerklæring registrert 29.02.2016
- Tilbakemelding fra Sandnes kommune
- Tilbakemelding fra Rogaland politidistrikt
- Tilbakemelding fra samarbeidsrådet ved ordinær avdeling
- Tilbakemelding fra kvinnegruppen
- Tilbakemelding fra IOM
- Tilbakemelding fra IMDi regional enhet
- Øvrig dokumentasjon

- Meldt tilsynsmøte 13.04.2016 med følgende til stede:

Fra UDI: Hilde Rusten og Trude Steen

Fra driftsoperatør (Hero): Anpuchelvan Mahesan

Fra mottaket: Tom Gundersen (mottaksleder) og øvrige ansatte

- Korrespondanse på e-post mellom UDI og mottaksleder.
E-post fra UDI 24.06.16 samt purring 26.07.16.
Svar fra mottaksleder 26.07.16.
E-post fra UDI 26.07.16 samt purring 26.08.16.
Svar fra mottaksleder 01.09.16.
- Telefonsamtale mellom UDI og økonomikonsulent 01.09.16.

Kort oppsummering:

Tilsynet på Sandnes mottak hadde fokus på følgende fellestemaer:

- RS 2008-044 Krav til plan-, rapporterings-, og økonomiarbeid i statlige mottak
- RS 2008-035 Reglement for økonomiske ytelser til beboere i statlige mottak
- RS 2008-024 Krav til samarbeid med lokale instanser
- RS 2009-041 Krav til informasjonsarbeid i ordinære statlige mottak
- RS 2008-034 Krav til beboermedvirkning i ordinære statlige mottak
- RS 2008-031 Krav til innkvartering (trygghet og sikkerhet)
- RS 2012-019 Krav til returarbeid i ordinære statlige mottak
- RS 2009-040 Krav til bosettingsforberedende arbeid i ordinære statlige mottak

Tillegg for enslig mindreårig avdeling:

- RS 2011-002 Krav til mottakenes håndtering av enslige mindreårige asylsøkeres ankomst til, og flytting fra mottak samt permisjonssøknader
- RS 2015-009 Varsling og oppfølging når enslige mindreårige forsvinner fra asylmottak
- RS 2012-018 Krav til arbeid med individuell kartlegging og tiltaksplan for enslige mindreårige beboere i statlige mottak

For alle mottak:

- Gjennomgang av pålegg fra fjorårets tilsyn/etterkontroll
- Oppfølging av eventuelle eksterne tilsyn

Pålegg etter tilsyn/etterkontroll

RS 2008-044 Krav til plan-, rapporterings- og økonomiarbeid i statlige mottak

5 pålegg

1. Gjennomgang av refusjonskrav for januar 2016 viste at mottaket ved flere tilfeller har sendt inn krav om refusjon for taxiturer i forbindelse med flytting og bosetting som ikke har vært billigste reisemåte, og som heller ikke har vært forhåndsgodkjent av UDIs regionkontor. Dette er ikke i henhold til kravene i RS 2008-044 punkt 2 om god ressursutnyttelse, økonomiforvaltning og pålitelig rapportering til UDI. Vi viser til gjeldende praksis om at reise skal foretas på rimeligst mulig reisemåte.

Pålegg: Mottaket må etablere rutiner som sikrer at man benytter rimeligste reisemåte ved bosetting og flytting, og at det innhentes skriftlig forhåndsgodkjenning fra UDIs regionkontor av særskilte transportutgifter som det kreves refusjon for. Forhåndsgodkjenning må legges ved som underbilag i refusjonskravet.

Frist: 01.11.2016

2. Kontroll av refusjonskrav for januar 2016 viste at mottaket har lagt inn flere fakturaer som direkte refunderbare ytelser begrunnet i at vedkommende hadde trekk i basis, til tross for beboerne hadde sak til behandling hos UDI. Dette er ikke i henhold til kravene i RS 2008-044 punkt 2 om god ressursutnyttelse, økonomiforvaltning og pålitelig rapportering til UDI. Jamfør også RS 2008-035V pkt 4.10 og 7.7, der det fremgår at hvis en beboer urettmessig har fått mer utbetalt enn reglementet tilsier skal ytelsene reduseres til beløpet er utlignet.

Pålegg: Mottaket må etablere rutiner som sikrer at oppholdsstatus kontrolleres før utgifter føres som direkte refunderbare ytelser. Mottaket må videre sikre at man har rutiner som sørger for at eventuelle trekk eller utbetalinger som ikke er i henhold til overnevnte reglement korrigeres så snart feilen er oppklart.

Frist: 01.11.2016

3. Stikkprøvekontroll av søknader om tilleggsytelser fra Sandnes mottak våren 2016 har vist at mottaket systematisk har lagt inn faktura for medisinske utgifter som direkte refunderbare ytelser i Sesam, også for personer som ikke har rett til denne ytelsen.

Dette er ikke i henhold til kravene i RS 2008-044 pkt 2 om god ressursutnyttelse og økonomiforvaltning og pålitelig rapportering til UDI. Beboer som ikke har endelig avslag på asyl skal selv dekke utgifter til akutt medisinsk behandling. Ekstraordinære tilleggsytelser kan vurderes etter søknad dersom det er nødvendig for en beboers liv og helse jf RS 2008-035 pkt 6.

Pålegg: Mottaket må etablere en rutine som sikrer at medisinske utgifter som føres som direkte refunderbare er i henhold til gjeldende regelverk. Dersom en beboer har behov for å dekke en større, akutt medisinsk utgift skal mottaket lage en nedbetalingsplan som skal forhåndsgodkjennes av UDI.

Frist: 01.11.16

4. Gjennomgang av refusjonskrav for januar 2016 viste at mottaket ved flere tilfeller har sendt inn krav om refusjon for busskort og bussbilletter til beboere uten å oppgi årsak eller legge ved skriftlig forhåndsgodkjenning fra UDI. Dette er ikke i henhold til kravene i RS 2008-044 punkt 2 om god ressursutnyttelse, økonomiforvaltning og pålitelig rapportering til UDI og RS 2008-035 punkt 5.6 og 5.8.

Pålegg: Mottaket må etablere rutiner som sikrer at det innhentes skriftlig godkjenning fra UDIs regionkontor for særskilte transportutgifter ut over det som dekkes gjennom direkte refunderbare tilleggsytelser. Forhåndsgodkjenning må legges ved som underbilag i refusjonskravet.

Frist: 01.11.2016

5. Kontroll av refusjonskrav fra januar 2016 viste at underbilag var merket med feil DUF-nummer på beboer. Dette gjør at refusjonskravet med underbilag ikke er fullt ut kontrollerbart i henhold til kravene i RS 2008-044 punkt 2.

Pålegg: Mottaket må etablere rutiner som sikrer at underbilag ved refusjonskrav som omhandler utgifter til beboere påføres DUF-nummer eller reg-nummer til den personen utgiften gjelder slik at det er kontrollerbart for UDI.

Frist: 01.11.16

RS 2008-044V7 Rutiner for økonomiske krav til UDI

1 pålegg

1. Gjennomgang av refusjonskravene for januar 2016 for Sandnes ordinær avdeling viste at revisor først godkjente kravene 02.06.16 og 07.07.16. Refusjonskravene for samme måned for avdeling for enslig mindreårige ble godkjent 06.06.16.

I henhold til RS 2008-044V7 skal driftsoperatør innen den 15. i påfølgende måned generere, godkjenne og oversende refusjonskravene med vedlegg til sin revisor. Revisor må kontrollere, skrive rapport og returnere refusjonskravene med vedlegg til driftsoperatør innen 10 dager. Driftsoperatør må deretter umiddelbart registrere i Sesam at kravene er godkjent av revisor og oversende disse til UDI.

Pålegg: Driftsoperatør må etablere rutiner som sikrer at refusjonskrav godkjennes av revisor innen fristen den 25. i påfølgende måned.

Frist: 01.11.2016

RS 2008-035 Reglement for økonomiske ytelser til beboere i statlige mottak

1 pålegg

1. Gjennomgang av refusjonskrav fra januar 2016 viste at mottaket har sendt inn krav om refusjon for utlegg av ikke reseptbelagte legemidler, som halstabletter, hygiene- og pleieprodukter. Denne typen utgifter gjelder ikke som direkte refunderbare kostnader som kan dekkes av UDI, jf. RS 2008-035V1, punkt 5.

Pålegg: Mottaket må etablere rutiner som sikrer at det kun sendes krav på direkte refunderbare ytelser.

Frist: 01.11.16

RS 2008-031 Krav til innkvartering (trygghet og sikkerhet)

3 pålegg

1. Ved befaring av en bolig fant UDI at ett av brannslukningsapparatene manglet plombering. Dette er ikke i tråd med RS 2008-031, punkt 3.4.1 b om rutiner for systematisk sjekk av brannrisikoer og brannsikkerhetstiltak i alle boliger og punkt 2 om at mottaket skal sikre den enkelte beboers behov for trygghet.

Pålegg: Mottaket må sikre at man har rutiner for brannsikkerhetstiltak i alle boliger og at disse blir fulgt opp.

Frist: Umiddelbart

2. Ved befaring på samme adresse fant UDI mugg/sopp i taket på ett av badene, som deles av 9 beboere. Ved stikkprøve på ett av beboerrommene fant UDI fuktskader på

vindusrammen. Kjøkkenet deles av 18 beboere, og var preget av slitte overflater som vanskelig kan holdes rene. Dette er ikke i henhold til RS 2008-031 punkt 3.3.1 om at mottaket skal sørge for at alle beboere har tilfredsstillende hygieniske boforhold.

Pålegg: Mottaket må sikre at beboere har tilfredsstillende hygieniske boforhold.

Frist: 01.11.2016

3. Befaring på samme adresse viste at husregler ikke var oppslått på synlig sted for beboerne i boenheten, jf RS 2008-031V Husregler for mottak, punkt 1.

Pålegg: Mottaket må henge opp husregler på aktuelle språk der dette mangler.

Frist: 01.11.2016

Konklusjon av tilsyn/etterkontroll

Det er gitt 10 pålegg om retting av mangler på de områdene som er kontrollert. Det er gitt frister for retting av manglene, jf. driftsavtalens pkt 14.2 (Evt punkt 13 i gamle kontrakter). Uavhengig av ilagte pålegg og retting av disse, vil UDI vurdere alle funn i forhold til driftsavtalens pkt. 14 (evt punkt 13 i gamle kontrakter), herunder eventuelle sanksjoner dersom det avdekkes kontraktsmessig mislighold i henhold til dette punkt.

Utlendingsdirektoratet

04.10.2016

Stig Arne Thune

regiondirektør

Hilde Rusten

rådgiver